

RAPPORTAGE
AFWIKKELING UITVOERING SCHADEREGELINGEN
VUURWERKRAMP ENSCHEDE

Inhoudsopgave

0.	INLEIDING.....	3
1.	OVERZICHT SCHADEREGELINGEN VOOR PARTICULIEREN EN ONDERNEMERS	4
2.	UITVOERING VAN DE REGELINGEN DOOR VERSCHILLENDE INSTELLINGEN.....	5
2.1	Financiële gegevens uitvoering regelingen	5
2.1.1	<i>Stichting Financiële Hulpverlening Vuurwerkkramp (SFHV)</i>	5
2.1.1.1	Overzicht particuliere regelingen	6
2.1.1.2	Overzicht ondernemersregeling SFHV	7
2.1.2	<i>Uitvoeringsorganisatie Personenschade Vuurwerkkramp (UPV)</i>	8
2.1.2.1	Overzicht particuliere regelingen d.d. 31-12-2004.....	8
2.1.3	<i>Projectbureau Wederopbouw (PBW)</i>	9
2.1.3.1	Overzicht particuliere regelingen	9
2.1.3.2	Overzicht regelingen voor ondernemers en kunstenaars	10
2.1.4	<i>Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO)</i>	10
2.1.4.1	Noodvoorzieningen en de “Koopvoucheregeling”	10
2.1.5	<i>Stichting Financiële Opvang Getroffen Ondernemers</i>	11
2.1.6	<i>Stichting Bedrijfsleven Helpt Getroffenen</i>	11
2.2	Uitvoeringskosten	12
2.3	Claim Woningcorporaties.	12
2.4	Middelen beschikbaar gesteld door het Nationaal Rampen Fonds (NRF).....	12
2.5	Financieel risico voor de gemeente Enschede.....	12
	Bijlage: lijst met afkortingen	14

0. INLEIDING

Vorig jaar heeft ons College uw Raad reeds toegezegd met een financiële Rapportage te komen over de uitvoering van de schaderegelingen naar aanleiding van de vuurwerkramp.

Het vergaren van de financiële gegevens verliep in het jaar 2004 ietwat stroperig. Oorzaken waren onder andere de bestuurlijke aarzelingen bij het Nationaal Rampenfonds (NRF) te rapporteren over de regelingen uitgevoerd door Stichting Uitvoering Personenschade Vuurwerkramp (UPV). Daarbij verlengde de UPV de aanvraagperiode van haar regelingen en waren er tenslotte ook nog computerproblemen waardoor de betrokken instellingen hun informatie niet op tijd konden leveren. In maart 2005 hebben we de laatste financiële gegevens (afsluiting boekjaar 2004) bij de betrokken instellingen opgevraagd en gekregen.

Deze rapportage schetst een (financieel) beeld van de nog in uitvoering zijnde regelingen en maken wij een inschatting van de verwachte risico's.

1. OVERZICHT SCHADEREGELINGEN VOOR PARTICULIEREN EN ONDERNEMERS

Het College van B&W heeft kort na de vuurwerkramp aan de eerste Commissie Financiële Afwikkeling vuurwerkramp (CFA I) opdracht gegeven voorstellen te doen voor tegemoetkomingen in materiële zaakschade. De CFA I heeft een zevental regelingen ontworpen voor verschillende schadesoorten en categorieën van getroffen:

- 1) Casco (schade aan auto's en motoren)
- 2) OBO-regeling (onkosten buitengewone omstandigheden)
- 3) Regeling opruimingskosten inboedel
- 4) Regeling inboedelschade
- 5) Regeling voor schades aan kampeerwagens (caravans) enz.
- 6) Regeling tegemoetkoming schade getroffen ondernemers
- 7) Regeling kostenvergoeding buitenste ring

De regelingen voor particulieren worden gefinancierd door en via het Nationaal Rampenfonds (NRF) uit gelden die onder de Nederlandse bevolking zijn ingezameld via giro 777.

De regeling voor ondernemers wordt gefinancierd door het Rijk via het Ministerie van Economische Zaken (EZ). De CFA I heeft haar werkzaamheden in december 2000 afgerond en de verantwoordelijkheid voor de uitkeringen overgedragen aan de Stichting Financiële Hulpverlening Vuurwerkramp Enschede (SFHV).

De Commissie Onderzoek Vuurwerkramp onder leiding van de heer Oosting heeft in haar onderzoeksrapport d.d. 28 februari 2001 de gemeente Enschede aanbevolen, om naast bovenstaande regelingen, de getroffen, als uiting van solidariteit, nog meer tegemoet te komen.

De tweede Commissie Financiële Afwikkeling Vuurwerkramp (CFA II) kreeg de opdracht om dit invulling te geven en ervoor te zorgen dat er geen personen, organisaties of bedrijven tussen wal en schip zouden vallen. De CFA II adviseerde knelpunten binnen CFA I op te lossen en eventueel te zoeken naar maatwerk. Met name is de ondernemersregeling aangevuld en is er concreet per knelpunt gezocht naar oplossingen. Naast het oplossen van knelpunten voortkomend uit CFA I, ontwierp CFA II nieuwe regelingen voor materiële personenschade en de Nabestaandenregeling. De uitvoering van deze regelingen is overgedragen aan de Stichting Uitvoering Personenschade (UPV) en het NRF.

Naast bovenstaande CFA regelingen hebben ook de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO), het Project Bureau Wederopbouw (PBW), de Stichting Bedrijfsleven Helpt Getroffenen (BHG) en de stichting Financiële Opvang Getroffen Ondernemers (FOGO) particuliere- en ondernemersregelingen uitgevoerd.

De werkzaamheden van de Stichting Vuurwerkramp Enschede (SVE) zullen in deze rapportage niet aan bod komen. In augustus 2004 heeft de Raadscommissie Wederopbouw reeds een gedetailleerd overzicht gekregen van de uitkeringen van deze Stichting. Daarnaast wordt verder verwezen. Bij de uitkeringen van deze Stichting lag de nadruk op verenigingen en knelpunten die met geen van de bestaande uitkeringsregelingen konden worden opgelost. Een fors restantbedrag is overgemaakt aan het NRF ter bekostiging van de CFA I - regelingen.

2. UITVOERING VAN DE REGELINGEN DOOR VERSCHILLENDE INSTELLINGEN

Wij hebben alle betrokken instellingen en stichtingen om informatie gevraagd per boekdatum 31 december 2004. Deze informatie presenteren wij in de volgende hoofdstukken.

Ter gedachtebepaling van de lezer volgt eerst een opsomming van de instellingen met een korte typering.

- Stichting Financiële Hulpverlening Vuurwerkramp Enschede (SFHG) is verantwoordelijk voor de uitkeringen van CFA I particulieren en de ondernemersregeling CFA I en de aanpassing daarvan door CFA II.
- Stichting Uitvoering Personenschade Vuurwerkramp (UPV) voert de personenschaderegelingen uit en de nabestaandenregeling ontworpen onder CFA II.
- Stichting Nationaal Rampenfonds (NRF) bekostigt zoveel mogelijk alle kosten van CFA I-II regelingen aan particulieren, de personenschaderegelingen (het Rijk heeft hiervoor een bedrag gegeven) en is opdrachtgever van de nabestaandenregeling.
- Projectbureau Wederopbouw (PBW), met ingang van 1 januari 2005 genoemd Project Bureau Roombeek, onderdeel van de gemeente Enschede, verstrekt in opdracht van het College van B&W van de gemeente Enschede diverse uitkeringen aan terugkerende ondernemers en particulieren in het rampgebied.
- Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO) heeft kort na de vuurwerkramp noodvoorzieningen geleverd en voert de zogenaamde "Koopvoucherregeling" uit in opdracht van het Ministerie van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM).
- Stichting Financiële Opvang Getroffen Ondernemers (FOGO) is een paar dagen na de vuurwerkramp opgericht. Verschillende partijen hebben bijgedragen aan het vermogen van de stichting: o.a. Kamer van Koophandel Veluwe en Twente, Provincie Overijssel, Ministerie van Economische Zaken, de Stichting Bedrijfsleven Helpt Getroffenen en een aantal particuliere bedrijven. De Stichting verstrekt uitkeringen en risicodragende leningen aan getroffen ondernemers.
- Stichting Bedrijfsleven Helpt Getroffenen. Deze stichting verstrekt beperkt zelf uitkeringen en heeft vooral andere Stichtingen (NRF en FOGO) middelen verstrekt om regelingen uit te kunnen voeren.

2.1 Financiële gegevens uitvoering regelingen

2.1.1 Stichting Financiële Hulpverlening Vuurwerkramp (SFHV)

Zoals hierboven vermeld is de SFHV verantwoordelijk voor de particuliere regelingen en de ondernemersregelingen (CFA I).

Ten aanzien van de particuliere regelingen heeft de Stichting de volgende gegevens aangereikt:

2.1.1.1 Overzicht particuliere regelingen

Overzicht Particuliere regelingen Stichting Financiële Hulpverlening Vuurwerkram 2000 t/m 2004							
Omschrijving	Inboedel	OBO	Opruiming	Casco	Aanhangwagens	OSO**	Totaal
Aanvragen							
Ingediend	604	573	82	599	123	15	1996
Goedgekeurd	450	513	76	554	110	13	1716
Afgewezen	154	60	6	45	13	2	280
In behandeling	0	0	0	0	0	0	0
Uitkeringen							
Betaald	€ 2.024.000	€ 9.095.000	€ 263.000	€ 668.000	€ 176.000	€ 30.000	€ 12.254.000
Prognose betalingen 2005 e.v. *	€ 100.000						€ 100.000
Bezwaar							
Ingediend	109	66	4	31	14	1	225
Toegewezen	34	18	3	10	7	0	72
Afgewezen	74	48	1	21	7	1	152
In behandeling	1	0	0	0	0	0	1
Beroep							
Ingediend	13	2	0	1	0	0	16
Toegewezen	1	0	0	0	0	0	1
Afgewezen	8	2	0	1	0	0	11
In behandeling	4	0	0	0	0	0	4
Uitvoeringskn.							
Loonkosten	€ 1.218.000	€ 666.000	€ 150.000	€ 472.000	€ 180.000	**	€ 2.686.000
Materiële kn.							€ 407.000
Totaal							€ 3.093.000
Prognose kn. 2005 e.v.	€ 35.000						€ 35.000
* inclusief betalingen n.a.v. bezwaar en beroep							
** Voor de OSO-regeling heeft de Stichting geen uitvoeringskosten gedeclareerd.							
De cijfers in dit overzicht zijn onder voorbehoud in afwachting van de afronding van de accountantscontrole over boekjaar 2004.							
Bron: Stichting/23 maart 2005/SFB							

Korte typering regelingen:

- **Inboedel:** Een tegemoetkoming kan worden verstrekt voor schade aan onverzekerde en onderverzekerde inboedelschade.
- **OBO (Onkosten Buitengewone Omstandigheden):** veel particulieren hebben schade geleden omdat hun woningen volledig zijn verwoest of onbewoonbaar verklaard, dan wel zodanig beschadigd dat de bewoners eerst na minimaal 6 weken naar hun woning konden terugkeren. Kosten die onder de OBO vallen zijn bijvoorbeeld: meerdere verhuizingen, kosten alternatief onderdak, meerdere malen aanschaffen van (onderdelen van) de inboedel en schade in verband met persoonlijke onvervangbare bezittingen (betreft on(der)verzekerde schade)
- **Opruiming:** Vernietigde of beschadigde inboedel werd om uiteenlopende redenen in een aantal gevallen uit beschadigde woningen verwijderd. De restantinboedels werden schoongemaakt. De professionele bedrijven die deze werkzaamheden uitvoerden konden een tegemoetkoming voor de kosten opvragen.
- **Cascoschades motorrijtuigen:** deze regeling biedt tegemoetkoming in de kosten van schade aan motorrijtuigen die in veel gevallen geheel niet en in andere gevallen niet geheel vergoed worden door verzekeraars.
- **Aanhangwagens, kampeerwagens, pleziervaartuigen:** Dit is een regeling voor schade aan on(der)verzekerde aanhangwagens, kampeerwagens, pleziervaartuigen.
- **OSO (Onkosten Specifieke Omstandigheden):** deze regeling is later opgesteld voor aanvragers die tussen de wal en het schip vielen. De OSO-regeling was voor gedupeerden die niet in

aanmerking kwamen voor de OBO-regeling omdat ze niet binnen 6 weken na de ramp hun huis moesten verlaten. Soms vond reparatie pas na enkele maanden plaats en moest men wel lange tijd uit huis.

Samenvatting financiën

In totaal deden 1996 getroffen van de vuurwerkramp een beroep op bovenstaande particuliere regelingen. Hiervan zijn 1.716 aanvragen goedgekeurd en 280 afgewezen. Er is nog 1 bezwaarschrift in behandeling en er lopen nog 4 beroepszaken bij de rechtbank. De kosten voor de uitbetaling van deze regelingen bedragen tot en met december 2004 ruim € 12,2 miljoen. De uitvoeringskosten voor deze regeling bedragen ruim € 3 miljoen. De hoogte van de uitvoeringskosten wordt met name veroorzaakt door de zorgvuldige werkwijze bij de uitvoering van de regelingen. In de uitvoeringskosten zijn ook de kosten van de schadetaxaties opgenomen. Het schadetaxatiebureau heeft elke schade afzonderlijk beoordeeld en wordt ook nu nog opgeroepen tijdens hoorzittingen in de bezwaarfase en tijdens zittingen van de rechtbank. De Stichting Financiële Hulpverlening Vuurwerkramp verwacht dat de bezwaarprocedures in de loop van dit jaar afgerond zullen zijn. De beroepszaken zullen waarschijnlijk niet in dit jaar worden afgerond. Beroepszaken komen in behandeling bij de Rechtbank. De hoger beroepszaken komen in behandeling bij de afdeling bestuursrechtspraak bij de Raad van State. De behandelduur van deze zaken is niet op voorhand in te schatten.

Het Nationaal Rampen Fonds en het Ministerie van BZK hebben de middelen voor de uitkeringen beschikbaar gesteld. De uitvoeringskosten van de particuliere regelingen worden door de Gemeente Enschede betaald. Hiervoor staan wij garant. In principe kunnen we de totale uitvoeringskosten, ter hoogte van ruim € 3 miljoen, declareren bij het NRF. Echter het NRF kan geen zekerheid bieden of er voldoende middelen in kas zijn, om deze uitvoeringskosten aan de Gemeente Enschede te vergoeden. Het NRF heeft toegezegd per medio april meer duidelijkheid hierover te bieden.

2.1.1.2 Overzicht ondernemersregeling SFHV

OVERZICHT regelingen Stichting Financiële Hulpverlening Vuurwerkramp, 2000 t/m 2004, Ondernemers	
Uitkeringen	
Betaald	€ 7.746.000
Prognose betalingen 2005 e.v.*	€ 1.450.000
Uitvoeringskosten	
Loonkosten	€ 3.759.000
Materiële kosten	
Totale uitvoeringskosten	€ 3.759.000
Prognose kosten 2005 e.v.	€ 126.000
* Incl. betalingen n.a.v. bezwaar en beroep	€ 13.081.000

Korte typering regelingen:

- *Regeling Tegemoetkoming Schade Ondernemingen Vuurwerkramp Enschede*: de gedupeerde ondernemers konden een tegemoetkoming aanvragen voor de materiële schade, winstdervingschade en kosten professionele begeleiding. Aangezien de regeling de mogelijkheid biedt in winstdervingschade tot 3 jaar na de ramp een tegemoetkoming te geven, is de mogelijkheid geboden alle drie jaren ineens te laten taxeren (op basis van inschatting) en daarin tegemoet te komen. Indien men de schade per jaar wilde laten taxeren, zijn er vier meldingsperiodes ingesteld voor schade in de volgende jaren. In dat geval werd de schade voor mei tot en met december 2000, 2001, 2002 en januari tot en met mei 2003 getaxeed en daarin

tegemoet gekomen. Daarnaast heeft de Commissie Financiële Afwikkeling II een verruiming van de regeling geadviseerd voor ondernemers die, ondanks een tegemoetkoming, nog veel schade hadden die vanwege bepaalde grenzen in de regeling niet werden vergoed. Aanvragers die hiervoor in aanmerking kwamen zijn herbeoordeeld.

Samenvatting financiën

In de periode 2000-2004 is aan getroffen ondernemers een bedrag van € 7,7 miljoen aan uitkeringen betaald. Vermoedelijk zal dit bedrag de komende jaren nog oplopen met € 1,4 miljoen vanwege de in behandeling zijnde bezwaarschriften en beroepszaken. De uitvoeringskosten voor deze regeling zijn tot en met 2004 vastgesteld op € 3,7 miljoen. De kosten voor uitvoering van de ondernemersregeling zijn met name zo hoog vanwege inhuur van BCE Taxatiebureau en externe bureaus die geholpen hebben met een spoedige afhandeling van de aanvragen. Deze regeling, zowel de uitkeringen als de uitvoeringskosten, wordt bekostigd door het Ministerie van Economische Zaken (EZ) en hiervoor zijn voldoende middelen beschikbaar.

2.1.2 Uitvoeringsorganisatie Personenschade Vuurwerkkramp (UPV)

De UPV voert de Personenschaderegeling uit en de Nabestaandenregeling ontworpen onder CFA II.

2.1.2.1 Overzicht particuliere regelingen d.d. 31-12-2004

	Functionele invaliditeit	Loonderving	Kosten	Totaal Meervoudige personenschaderegelingen	Nabestaandenregeling
Aanvragen					
Ingediend	2286	465	768	3519	
Goedgekeurd	1457	134	483	2074	29
Afgewezen	824	331	285	1440	
In behandeling	5	0	0	5	0
Bezwaar					
Ingediend	593			593	
Afgehandeld	499			499	
In behandeling	94			94	
Beroep					
Ingediend	62			62	
Afgehandeld	33			33	
In behandeling	29			29	
Uitkeringen	€ 7.560.000	€ 350.000	€ 325.000	€ 8.235.000	€ 1.638.400
Uitvoeringskosten				€ 6.260.000	€ 200.000

Korte typering regelingen:

- *Functionele Invaliditeit*: tegemoetkoming voor getroffen en die door de ramp blijvend lichamelijk of psychisch letsel hebben opgelopen.
- *Loonderving*: tegemoetkoming voor loon- en inkomensderving als gevolg van ziekte veroorzaakt door de ramp.
- *Kosten*: Tegemoetkoming voor kosten van bijvoorbeeld medische behandeling, kinderopvang, studievertraging, thuiszorg e.d. veroorzaakt door bij de ramp opgelopen letsel die niet op andere wijze wordt vergoed.
- *Nabestaandenregeling*: Uitkering aan weduwen en weduwnaars die een inkomensnadeel ondervinden en een (half)wezenregeling die voorziet in een tegemoetkoming tot het 21^e levensjaar van wie een ouder / kostwinner is weggefallen.

Samenvatting financiën

In totaal is er voor een bedrag van ruim € 8 miljoen aan uitkeringen verstrekt door het UPV. De uitvoeringskosten voor deze regelingen bedragen bijna € 6 miljoen (zie paragraaf 2.2). De uitkeringen als gevolg van de Nabestaandenregeling bedragen ruim € 1,6 miljoen. Hiervoor is door de Stichting Bedrijfsleven Helpt Getroffenen (BHG) aan het NRF €2,7 miljoen beschikbaar gesteld. Het verschil tussen de reeds uitgekeerde nabestaandenregeling en het ontvangen geld van BHG wordt verklaard door uitkeringen die aan de wezen en halfwezen worden gedaan tot hun 21^e levensjaar.

De mogelijkheid tot het indienen van regelingen bestond tot 1 juli 2003. Vlak voor de sluitingsdatum zijn er nog veel aanvragen ingediend wat heeft geleid tot meer werk dan vooraf werd ingeschat. Hierover heeft met het NRF overleg plaatsgevonden waarbij de toezegging is gedaan dat een aanvullend budget van € 1 miljoen ten behoeve van de uitkeringen en € 3,2 miljoen ten behoeve van de uitvoering beschikbaar komt. Tussen UPV en het NRF vindt nader overleg plaats over de financiering van de nog af te wikkelen uitkeringen en lopende uitvoeringskosten.

Er zijn nog 5 aanvragen in behandeling. Deze aanvragen zijn volgens het UPV zeer complex en kosten veel tijd (mede door inschakeling meerdere medische specialisten). Het aantal bezwaarschriften verwacht het UPV in mei 2005 afgehandeld te hebben. Zowel de bezwaarschriften als de beroepszaken worden respectievelijk door een onafhankelijke adviescommissie als de rechtbank afgehandeld.

2.1.3 Projectbureau Wederopbouw (PBW)

Het PBW heeft in opdracht van het College van Burgemeester en Wethouders diverse uitkeringen aan terugkerende ondernemers en particulieren uitgevoerd.

2.1.3.1 Overzicht particuliere regelingen

Naam regeling	Grond voor Grond in €	Kuub voor Kuub in €	Totaal in €
Uitgegeven bedrag	649.000	396.000	1.045.000
nog te realiseren	394.000	3.000	397.000
Eindprognose	1.043.000	399.000	1.442.000
Aantallen uitkeringen	19	5	24
Aantallen in behandeling	10	1	11
Aantallen bezwaar/ beroep	-	-	-

Korte typering regeling voor terugkeer, schadebepaling en toewijzing eigenaar-bewoners:

- *Grond voor Grond*: de voormalige eigenaar kan de grond terugkopen incl. alle vergoedingen en excl. de verhuiskosten. De overdracht is vrij op naam.
- *Kuub voor Kuub*: bij herbouw van een verwoest pand worden de herbouwkosten vergoed tot aan het bouwbesluit minus de verzekeringsgelden. Bij herstel worden de herstelkosten op een zelfde wijze vergoed.

Samenvatting financiën

In totaal heeft het Projectbureau Wederopbouw ruim € 1 miljoen aan de regelingen grond voor grond en kuub voor kuub uitgekeerd (24 uitkeringen). Daarnaast moet er nog voor bijna € 0,4 miljoen uitgekeerd worden, vanwege het feit dat betrokkenen nog niet zijn teruggekeerd. Hierdoor komt de eindprognose op een totaal bedrag van ruim € 1,4 miljoen. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld uit de economische pijler van het Projectbureau Wederopbouw.

2.1.3.2 Overzicht regelingen voor ondernemers en kunstenaars

Naam regeling	Advies in €	Huur-Koop gewinning in €	Terugkeer in €	Grond voor Grond in €	Kuub voor Kuub in €	Totaal in €
Uitgegeven bedrag	60.000	655.000	22.000	872.000	148.000	1.757.000
nog te realiseren	0	0	740.000	115.000	0	855.000
<i>Eindprognose</i>	<i>60.000</i>	<i>655.000</i>	<i>762.000</i>	<i>987.000</i>	<i>148.000</i>	<i>2.612.000</i>
Aantallen uitkeringen	19	44	2	17	2	84
Aantallen in behandeling	0	0	18	2	0	20
Aantallen bezwaar/ beroep	1	1	1			3
	afgesloten	afgesloten	loopt nog			

Korte typering regelingen:

- *Adviesregeling Getroffen Ondernemers en Kunstenaars*: tegemoetkoming in extern advies betreffende bedrijf en continuering bedrijfsactiviteiten. Maximale bijdrage € 6.800,--, waarbij 100% over de eerste € 4.500,-- wordt vergoed en 50% over de rest.
- *Huur- en Koopgewinning Getroffen Ondernemers en Kunstenaars*: tegemoetkoming in de hogere huisvestingskosten vanwege de gedwongen herhuisvesting. De vergoeding bedraagt € 45,-- per m² over een periode van 4 jaar. De verhuiskosten zijn maximaal € 6.800,--.
- *Terugkeerregeling Getroffen Ondernemers en Kunstenaars*: tegemoetkoming aan eigenaren in de herbouwkosten van een onherstelbaar verwoest pand (volgens een tabel per bedrijfsruimte en per m²) of een bijdrage in het geval van toekomstige huur (contante waarde). Voor oude huurders zie regeling B.

Samenvatting financiën

Het PBW prognosticeert een totaal aan toegekende uitkeringen aan ondernemers en kunstenaars ter hoogte van ruim € 2,6 miljoen. Er staan nog 18 ondernemers op de lijst voor een eventuele terugkeer in Roombeek. Hierover is men nog in gesprek. Deze middelen worden betaald uit de economische pijler van het Projectbureau Wederopbouw.

2.1.4 Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO)

2.1.4.1 Noodvoorzieningen en de "Koopvoucheregeling"

De DMO heeft direct na de vuurwerkramp kosten gemaakt als gevolg van noodvoorzieningen in het rampgebied. In de jaarrekening 2000 meldde de DMO een totaal bedrag van € 18,5 miljoen aan kosten van de vuurwerkramp. Deze kosten zijn gedeclareerd op basis van artikel 25 WRZO (Ministerie van BZK) en de dienst heeft hierop geen vorderingen meer open staan. Wel voert ze nog steeds de "Koopvoucheregeling" uit oftewel de "Regeling Eigenaar Bewoners Vuurwerkramp Enschede". Deze regeling voorziet in een bijdrage voor de eigenaar en bewoners uit het getroffen gebied voor de aankoopkosten van een andere woning. Het Ministerie van VROM heeft hiervoor eenmalig een bedrag van € 907.560 beschikbaar gesteld. Per 31 december 2004 resteert een bedrag van € 476.000. Deze regeling geldt tot en met 2007. Naar alle waarschijnlijkheid worden niet alle gelden besteed en dient het restantbedrag aan VROM te worden gerestitueerd.

2.1.5 Stichting Financiële Opvang Getroffen Ondernemers

FOGO doet uitkeringen en verstrekt risicodragende leningen aan getroffen ondernemers.

	Bedragen in €	Aantallen
Achtergestelde leningen	1.394.000	168
Kredieten	1.948.000	55
Huisvestingskosten	348.000	42
Totaal	3.690.000	

Korte typering regelingen:

- *Achtergestelde leningen*: tegemoetkoming aan ondernemers in de vorm van een achtergestelde lening die tijdens de vuurwerkramp alles of nagenoeg alles hebben verloren. Deze ondernemers bevonden zich in de “binnenste ring”.
- *Kredieten*: kredieten aan ondernemers die elders geen of onvoldoende (bank)financiering konden krijgen.
- *Huisvestingskosten*: tegemoetkoming voor extra huisvestingskosten.

Samenvatting financiën

De Stichting FOGO heeft voor bijna € 3,7 miljoen aan uitkeringen verstrekt. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld door zowel bedrijfsleven als overheid (in totaal € 3,9 miljoen). De Stichting verwacht dat het totale vermogen van de Stichting voor dit doel wordt ingezet.

2.1.6 Stichting Bedrijfsleven Helpt Getroffenen

Uit de jaarstukken 2003 blijkt dat de Stichting per 31-12-2003 beschikt over € 3,458 miljoen. In 2003 is voor € 0,407 miljoen aan uitkeringen verstrekt aan particulieren, bedrijven en instellingen. In 2004 is een bedrag van € 2,7 miljoen beschikbaar gesteld aan het NRF voor bekostiging van de Nabestaandenregeling. Aan de Stichting Bijzondere Noden is € 0,25 miljoen ter beschikking gesteld voor de uitvoering van de zogenaamde Terugkeerregeling. Op 4 augustus 2004 was er aan 90 terugkeerders elk € 1.361,- uitgekeerd. Naar verwachting is de ter beschikking gestelde € 0,25 miljoen geheel benodigd voor de uitvoering van deze Terugkeerregeling.

De Stichting heeft besloten de ondernemersregeling (CFA I, uitgevoerd door Stichting Financiële Hulpverlening Vuurwerkramp) met twee jaar te verlengen onder de noemer “Verlengde Winstdervingregeling 4^e en 5^e jaar”. Hiervoor is geen officiële regeling opgesteld doch bij de uitvoering conformeert de stichting zich zo veel mogelijk aan de bestaande ondernemersregeling CFA I. In 2004 zijn 15 aanvragen ontvangen, waarvan 2 aanvragen uitbetaald. De overige aanvragen winstderving 4^e en 5^e jaar worden in 2005 uitbetaald. Per heden zijn reeds 4 aanvragen afgewerkt en uitbetaald. Naar verwachting is het resterende geldbedrag van de stichting BHG geheel benodigd voor de “verlengde winstderving 4^e en 5^e jaar”.

2.2 Uitvoeringskosten

De rapportage laat zien dat de uitvoeringskosten hoog zijn ten opzichte van de feitelijke uitkeringen. Dat volgt voor het grootste deel rechtstreeks uit de door de commissies CFA I en CFA II bepaalde zorgvuldige werkwijze die rekening houdt met individuele omstandigheden. Bij de personenschaderegelingen zijn gedurende het beoordelingsproces medisch specialisten ingeschakeld. Deze zorgvuldige maar dure werkwijzen deden zich ook weer voor bij herbeoordelingen in het kader van bezwaar en beroep. Voor het overige heeft de gemeente geen invloed op en verantwoordelijkheid voor de doelmatigheid van de uitvoering. Wel is de gemeente risicodragers voor deze kosten.

Bij een evaluatie van de financiële afwikkeling dienen ons inziens de volgende punten aan de orde te komen:

- Doelmatigheid in de uitvoering vergt wellicht het werken met forfaitaire uitkeringsbedragen.
- Het feit dat de gemeente geen invloed kan hebben op de doelmatigheid van de uitvoering van de schaderegelingen moet haar ook vrijwaren van risico voor de uitvoeringskosten.

2.3 Claim Woningcorporaties.

De Enschedese Woningcorporaties hebben naar aanleiding van de vuurwerkramp te maken gehad met schade en extra kosten van ruim € 2 miljoen die niet door de verzekeringsmaatschappijen zijn vergoed. De gezamenlijke Woningcorporaties hebben op advies van de Commissie Financiële Afwikkeling II Vuurwerkramp een beroep gedaan op de regeling Tegemoetkoming Schade Ondernemingen Vuurwerkramp Enschede oftewel "de Ondernemersregeling". Echter de Stichting Financiële Hulpverlening Vuurwerkramp heeft negatief geadviseerd over toekenning van de claim omdat deze niet voldoet aan de uitgangspunten van de regeling.

2.4 Middelen beschikbaar gesteld door het Nationaal Rampen Fonds (NRF)

Het NRF heeft kort na de vuurwerkramp op giro 555 giften ontvangen van de Nederlandse bevolking en het Ministerie van BZK ten behoeve van de slachtoffers van de vuurwerkramp. Met deze ingezamelde gelden zijn regelingen gefinancierd zoals opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de Commissies Financiële Afwikkeling I en II. Daarnaast heeft het NRF zelf een regeling voor nabestaanden ontwikkeld en uitgevoerd. De kosten die met de uitvoering van de CFA I en II regelingen gepaard gaan, worden rechtstreeks gedeclareerd bij het NRF. Echter de uitvoeringskosten van de particuliere regeling CFA I worden door de Gemeente Enschede aan de SFHV betaald. In 2004 heeft de Gemeente Enschede van het NRF een voorschot ontvangen van de gemaakte kosten ter hoogte van € 2,5 miljoen. Naar alle waarschijnlijkheid zal in het NRF geen bedrag meer resteren (op basis van correspondentie d.d. 13 april 2005) om de risico's zoals genoemd in de volgende paragraaf te dekken.

2.5 Financieel risico voor de gemeente Enschede

De financiële afwikkeling van de vuurwerkramp houdt voor de Gemeente Enschede een financieel risico in ter hoogte van € 1,8 miljoen per eind 2004. Dit risico bestaat uit de volgende posten waarvoor de Gemeente Enschede garant staat:

- a) Een tekort op de uitvoeringskosten particuliere regelingen CFA I ter hoogte van ruim € 3 miljoen.
- b) Hogere commissiekosten CFA II dan verwacht. In de declaratie artikel 25 VAN DE Wet Rampen hebben wij hiervoor bij het Ministerie van BZK 1,9 miljoen gulden geclaimd en gekregen. Echter de totale kosten waren ruim het dubbele waardoor er een restant tekort ontstond van rond € 0,9 miljoen.
- c) de regeling Taskforce Eigenaar Bewoners ter tegemoetkoming van hogere woonlasten van bewoners. Deze regeling is op last van het College van B&W van de gemeente Enschede uitgevoerd maar niet overgenomen door CFA II. Hierdoor bleef de gemeente zitten met de kosten van de regeling ter hoogte van rond € 0,4 miljoen.

In 2004 heeft de Gemeente Enschede van het NRF een voorschot op de voorgefinancierde bedragen (CFA 1) ontvangen ter hoogte van € 2,5 miljoen. Dit voorschot is niet voldoende ons risico te dekken. Volgens het NRF (op basis van correspondentie d.d. 13 april 2005) heeft hun fonds geen middelen meer om deze risico's af te dekken.

Kosten uitvoering regelingen waarvoor Enschede garant staat	Bedrag in €
Uitvoeringskosten CFA I (vordering op NRF)	3.039.000
Hogere cie.-kosten CFA II (verwerkt in jaarrekening 2001)	894.000
Taskforce Eigenaar Bewoners (verwerkt in jaarrekening 2001)	368.000
<i>Subtotaal gemaakte kosten</i>	<i>4.301.000</i>
Voorschot NRF op voorgefinancierde bedragen	2.500.000
Resterend risico	1.801.000

Een mogelijkheid om ongedekte kosten bij het Ministerie van BZK te declareren ligt nog open. Ten tijde van de afhandeling van de einddeclaratie art. 25 WRZO is met de Minister een procedureafspraken gemaakt: bij resterende tekorten op CFA -regelingen is hij bereid een voorstel voor aanvullende dekking door het Rijk in de Ministerraad te brengen. Indien zowel het NRF als het Rijk negatief besluiten over de te declareren kosten, heeft de Gemeente Enschede een laatste ijzer in het vuur, namelijk een aangelegde buffer in de Algemene Reserve uit eerdere rekeningsresultaten.

Bijlage: lijst met afkortingen

BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CFA	Commissie Financiële Afwikkeling Vuurwerkramp
DMO	Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling
EZ	Ministerie van Economische Zaken
FOGO	Stichting Financiële Opvang Getroffen Ondernemers
Laser	Uitvoeringsinstantie particuliere regelingen CFA I
NRF	Nationaal Rampenfonds
OBO	Onkosten Buitengewone Omstandigheden
OSO	Onkosten Specifieke Omstandigheden
PBW	Projectbureau Wederopbouw
SFHV	Stichting Financiële Hulpverlening Vuurwerkramp
SVE	Stichting Vuurwerkramp Enschede
UPV	Stichting Uitvoering Personenschade Vuurwerkramp
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieu
WRZO	Wet Rampen en Zware Ongevallen